

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande – Samspel för hälsa, SOU 2018:80

Sammanfattning

Region Kronoberg har av socialdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över ovanstående remiss.

Region Kronoberg ställer sig positiv till utredningens förslag om en ny finansiell samordning och delar betydelsen av samverkan mellan hälso- och sjukvården, Försäkringskassan och arbetsgivaren. Vilket är centralt för att nå de resultat som den nya lagen avser.

Den del i utredningen som Region Kronoberg särskilt vill lyfta är utformningen av det årliga statsbidraget som föreslås träda i kraft genom den nya lagen. Region Kronoberg vill betona att konstruktionen av statsbidraget kan medföra att regioner/landsting riskerar att få statsbidraget indraget eller kraftigt minskat. Det skulle i så fall få negativa konsekvenser för utvecklingen av hälso- och sjukvårdens försäkringsmedicinska arbete. Region Kronoberg föreslår därför en tvådelad finansieringsmodell, med en fast och en rörlig del, där den fasta delen inte påverkas av svängningar i sjukpenningkostnaden.

Region Kronoberg delar utredningens förslag om att ett fullskaligt nationellt införande av den finansiella samordningen mellan hälso- och sjukvården och sjukförsäkringen är att föredra framför ett stegvis införande som riskerar att skapa ojämlika förutsättningar mellan landsting/regioner.

Synpunkter

Region Kronoberg ställer sig positiv till utredningens förslag om finansiell samordning mellan hälso- och sjukvården och sjukförsäkringen. Region Kronoberg välkomnar även att utredningen lyfter fram betydelsen av samverkan mellan hälso- och sjukvård, Försäkringskassan och arbetsgivaren för att kunna nå de resultat som den finansiella samordningen syftar till.

Utredningens förslag om statsbidraget

Region Kronoberg är positiva till att den nya formen av finansiell samordning utformas som ett årligt statsbidrag. Vi bedömer att det kan ge goda förutsättningar för hälso- och sjukvårdens försäkringsmedicinska arbete. Det skulle även ge förutsättningar för långsiktig ekonomisk planering och kvalitetsutveckling av arbetet.

Dock ser Region Kronoberg en svårighet med den föreslagna finansieringsmodellen. Om statens utgifter för sjukpenning överstiger (den för

varje landsting fastställda) övre nivån i referensfältet kommer statsbidraget som en följd av detta utebli. Den nedre nivån i referensfältet reglerar hur högt statsbidraget maximalt kan bli, även om statens utgifter för sjukpenning sjunker under denna. Initialt kommer detta sannolikt inte innebära att något landsting förlorar sitt statsbidrag, men det är svårt att bedöma effekten på lång sikt. Om statens utgifter för sjukpenning skulle öka lokalt eller nationellt, med uteblivet statsbidrag som följd skulle detta i hög grad påverka möjligheten att arbeta långsiktig med försäkringsmedicin. Vidare står hälso- och sjukvården endast för en del som påverkar statens utgift för sjukförsäkringen och hänsyn bör tas till att andra faktorer och aktörer påverkar kostnadsutvecklingen, t ex konjunkturläget och den lokala arbetsmarknaden.

Region Kronoberg bedömer att ett uteblivet statsbidrag kraftigt skulle försämra hälso- och sjukvårdens förutsättningar att kunna säkerställa ett långsiktigt och kvalitetssäkert arbete med försäkringsmedicin. För att överbrygga denna problematik föreslår Region Kronoberg istället en tvådelad finansieringsmodell bestående av ett statsbidrag med en fast och en rörlig del. Den rörliga delen skulle stå i förhållande till statens utgifter för sjukpenning 90 dagar. Den fasta delen skulle däremot inte påverkas av svängningar i sjukpenningkostnaden. Denna modell skulle dels ge långsiktiga förutsättningar för hälso- och sjukvården att bibehålla sitt arbete inom försäkringsmedicin samtidigt som den skulle ge ett tydligt incitament för att aktivt utveckla arbetet med frågorna.

Utredningens förslag om fullskaligt nationellt införande

Region Kronoberg anser att det finns en osäkerhet kring att införa ett fullskaligt nationellt införande av den finansiella samordningen utan föregående test eller utvärdering. Trots det bedömer Region Kronoberg att det som helhet finns fler fördelar än nackdelar med ett fullskaligt införande. Vi delar utredningens resonemang om att ett stegvis införande skulle medföra att det kommer krävas en längre tidsperiod för att utvärdera effekten. Region Kronoberg menar att det även skulle skapa stora skillnader i förutsättningarna för att arbeta med Försäkringsmedicin i landstingen/regionerna eftersom att det skulle kunna medföra stora skillnader i finansieringen mellan olika landsting/regioner.

Utredningens bedömning av undanträngningseffekt

I utredningen konstateras att det hittills inte funnits tecken på att införandet skulle skapa undanträngningseffekter, vilket även tidigare erfarenheter av satsningar gällande finansiell samordning visar. Region Kronoberg anser ändå att om lagen för finansiell samordning införs bör eventuell undanträngningseffekt följas upp och utvärderas för att undvika negativa effekter för andra grupper som inte är föremål för försäkringsmedicinska insatser.

Nationellt forum för kunskaps- och implementeringsstöd

Region Kronoberg är positiva till utredningens förslag om det bör etableras ett nationellt forum för kunskaps- och implementeringsstöd i frågor som relaterar till den finansiella samordningen. Det skulle ge goda möjligheter för regionen att få stöd i försäkringsmedicinska arbetet.

Remissyttrande
Diarienummer: 19RGK232
Handläggare: Lisa Granat,
Datum: 2019-03-21

Roland Gustbée
Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande

Per-Henrik Nilsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör